No. of Printed Pages—7

839 (PHM5B)

[20-HRGPNW–D5S(N)21A]

BA 5th Semester (New) Exam., 2020 (W)

PHILOSOPHY

[GPH S5–02 (M)]

(Epistemology)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. *(a)* Answer the following questions in *one* or *two* sentence(s) each : 1×8=8

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ *এটা* বা *দুটা* বাক্যৰ ভিতৰত লিখক :

(i) What is epistemology?

জ্ঞান-বিজ্ঞান মানে কি ?

(ii) Who is the author of *Discourse on Method* ?

Discourse on Method ৰ লেখক কোন ?

(iii) What are the two types of knowledge, according to Ryle?

ৰাইলৰ মতে জ্ঞানৰ প্ৰকাৰ দুটা কি কি ?

(iv) What are the two types of knowledge, according to Bertrand Russell?

বাৰ্ট্ৰাণ্ড ৰাছেলৰ মতে জ্ঞানৰ প্ৰকাৰ দুটা কি কি ?

(v) ''True belief accompanied by a rational account is knowledge.'' Who has given this statement?

''যৌক্তিক প্রমাণ বিজৰিত সত্য বিশ্বাসেই জ্ঞান।'' এই উক্তিটি কোনে প্রদান কৰিছে?

(vi) Who is the author of *Critique of Pure Reason*?

Critique of Pure Reason ৰ লেখক কোন?

(vii) Name two philosophers who are rationalists.

দুজন বুদ্ধিবাদী দার্শনিকৰ নাম লিখক।

(viii) Who is the author of *An Enquiry Concerning Human Understanding*?

An Enquiry Concerning Human Understanding ৰ লেখক কোন?

(b) Choose the correct option : 1×4=4

শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিৱাওক :

(i) Which doctrine in Philosophy questions about the possibility of knowledge?

দর্শনত থকা কোনটো তত্ত্বই জ্ঞানৰ সম্ভাৱনীয়তাৰ বিষয়ে কয়?

1. Scepticism

   সন্দেহবাদ

2. Empiricism

   অভিজ্ঞতাবাদ

3. Rationalism

   যুক্তিবাদ

4. Dogmatism

   নির্বিচাৰবাদ

(ii) The coherence theory of truth that provides the test of truth is
সত্যতাৰ সংগতিবাদ তত্ত্বই সত্যতা নিৰ্ণয় সম্পৰ্কে দিয়া মাপকাঠিটো হ'ল

1. usefulness as the test of truth
   উপযোগিতাই হ'ল সত্যতা নিৰ্ণয়ৰ মাপকাঠি

2. coherence to be the test of truth
   সংগতিয়েই হ'ল সত্যতা নিৰ্ণয়ৰ মাপকাঠি

3. correspondence to be the test of truth
   অনুৰূপতাই হ'ল সত্যতা নিৰ্ণয়ৰ মাপকাঠি

4. None of the above
   ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

(iii) Idealists support the theory of truth is
ভাববাদীসকলে সমৰ্থন কৰা সত্যতাৰ তত্ত্বটো হ'ল

1. the correspondence theory of truth
   সত্যতাৰ অনুৰূপতাবাদ তত্ত্ব

2. the coherence theory of truth
   সত্যতাৰ সংগতিবাদ তত্ত্ব

3. the pragmatic theory of truth
   সত্যতাৰ উপযোগিতাবাদ তত্ত্ব

4. None of the above
   ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

(iv) William James supports the theory of truth that is
উইলিয়াম জেমছে সমর্থন কৰা সত্যতা সম্পৰ্কীয় তত্ত্বটো হ'ল

1. the correspondence theory of truth
   সত্যতাৰ অনুৰূপতাবাদ তত্ত্ব

2. the coherence theory of truth
   সত্যতাৰ সংগতিবাদ তত্ত্ব

3. the pragmatic theory of truth
   সত্যতাৰ উপযোগিতাবাদ তত্ত্ব

4. None of the above
   ওপৰৰ কোনোটোৱেই নহয়

(c) Fill in the blanks : 1×4=4
খালী ঠাই পূৰণ কৰক :

(i) _____ asserts that usefulness is the test of truth.
_____ ব্যক্ত কৰে যে ব্যৱহাৰিকতাই সত্যতা নিৰ্ণয়ৰ মাপকাঠি।

(ii) _____ is the principal thesis of positivism.
_____ প্ৰত্যক্ষবাদৰ প্ৰধান মতবাদ।

(iii) _____ is the propounder of the theory of falsifiability.
_____ক মিছা প্ৰমাণীকৰণৰ প্ৰতিষ্ঠাপক হিচাপে জনা যায়।

(iv) _____ holds that experience is the only source of knowledge.
_____ মত পোষণ কৰে যে অভিজ্ঞতাই একমাত্ৰ জ্ঞানৰ উৎস।

2. Answer any *five* from the following questions **(**each in around *50* words**)** : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *৫০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) What is critical method, according to Kant?

কাণ্টৰ মতে সমালোচনামূলক পদ্ধতি কি ?

(b) What is knowledge by description?

বৰ্ণনামূলক জ্ঞান কি ?

(c) What is empiricism?

অভিজ্ঞতাবাদ কি ?

(d) What is semantic theory of truth?

সত্যতা সম্পৰ্কীয় শব্দাৰ্থ তত্ত্বটো কি ?

(e) What is 'truth' in philosophy?

দৰ্শনত 'সত্যতা' মানে কি ?

(f) What is meant by strong version of verifiability?

প্ৰমাণীকৰণৰ শক্তিশালী বিৱৰণ মানে কি ?

3. Answer any *six* from the following questions **(**each in around *120* words**)** : 4×6=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো **ছয়টাৰ** উত্তৰ লিখক (প্ৰতিটো প্ৰায় *১২০* শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain briefly the nature of epistemology.

জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ স্বৰূপটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(b) Briefly explain the distinction between 'knowing how' and 'knowing that'.

'Knowing how' আৰু 'knowing that'ৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Can justified true belief be regarded as knowledge? Briefly explain.

প্রমাণসিদ্ধ সঁচা বিশ্বাসেই জ্ঞাননে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(d) Write a note on 'Humean Skepticism'.

'হিউমিয়ান সন্দেহবাদ' সম্পর্কে এটি টোকা লিখক।

(e) Write a short note on 'degrees of truth'.

'সত্যতাৰ মাত্রা' সম্পর্কে এটি চমু টোকা লিখক।

(f) Briefly explain the pragmatic theory of truth.

সত্যতাৰ উপযোগিতাবাদ তত্ত্ব সম্পর্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

(g) Explain briefly the theory of rationalism.

যুক্তিবাদ তত্ত্বটো চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰক।

4. Answer any *five* from the following questions (each in around *200* words) : 6×5=30

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ যি কোনো **পাঁচটাৰ** উত্তৰ লিখক (প্রতিটো প্রায় ২০০ শব্দৰ ভিতৰত) :

(a) Explain the significance of 'cogito ergo sum' in Descartes philosophy.

ডেকার্টৰ দর্শনত থকা 'cogito ergo sum'ৰ তাৎপর্যটো ব্যাখ্যা কৰক।

(b) What is knowledge by acquaintance? Explain in the context of Russell.

পৰিচয়মূলক জ্ঞান কি? ৰাছেলৰ প্রসংগত ব্যাখ্যা কৰক।

(c) Explain 'a posteriori knowledge' with examples.

'অভিজ্ঞতালব্ধ জ্ঞান' সম্পর্কে উদাহৰণৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰক।

(d) Explain the concept of Copernican Revolution.

ক'পাৰ নিকাছৰ বিপ্লৱৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰক।

(e) Explain the picture theory of meaning.

অর্থৰ প্ৰতিবিম্ব মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰক।

(f) Explain the verification theory of meaning.

অর্থৰ প্ৰমাণীকৰণ তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰক।

★ ★ ★